

BERANGOKO UDAL FUNTSAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48016
Titulua	Berangoko Udal Agiritegia
Data(k)	1758 – 1940
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<ul style="list-style-type: none"> – Metro linealak: 10,04 m/l – Kaxak: 82 – Liburuak: 9 – Espediente-kopurua: 1.105 Papera.

Testuinguru arloa

ekoizlearen izena	Berangoko Udala
Instituzio historia	<p>Berango Uribekosta – Mungialde eskualdean dago, Getxoko barruti judizialaren barruan.</p> <p>Agirremendiko Goi Paleolitoko aire zabaleko aztarnategian, gutxienez 40.000 urtez giza jarduera egon zela egiaztatu da. Muñarrikolanda dolmen-estazioa udalerrri horren eta Sopelaren artean dago, eta Eneolito eta Brontze arokoa da. Hilobi-monumentu apalak dira, eta inguruan gizakiak egon direla egiaztatzen dute.</p> <p>Berangoko elizateak Bizkaiko Jaurerriko Batzar Nagusietako berrogeita zortzigarren eserlekua hartu zuen.</p> <p>Bizkaiko gainerako Lur Laua bezala, Barrika elizate bihurtu zen Erdi Aroko instituzionalizazio prozesuan. Santo Domingo de Guzman eskaintako parroki-eliza 1416tik dagoela egiaztatu da, haren balizko fundazioa XII. mendean birsortu zen arren, San Lorenzo Martiriaren izena zuen aurreko tenplu batean. Gaur egungo tenplua XVIII. mendekoa da, eta birmoldaketa dezente jasan ditu.</p> <p>Lur Lauko gainerako tokiek eta hiribilduek bezala, Behe Erdi Aroan zehar Bizkaiko lurralde osoan zehar gertatu ziren bandokideen arteko borrokak jasan zituen, bai eta ondorengo gatazka armatuak ere.</p>

Instituzio historia	<p>Lurraldea mendeetan zehar egon zen murgilduta gatazka armatu horietan, bereziki XIX. mendeko gerra karlisten eta XX. mendeko Gerra Zibilaren eraginez. Azken gerra-gertaera horren berri jaso da Burdin Hesia deiturikoaren defentsen eta baterien hondakinen bidez.</p> <p>Ekonomiaren oinarria landa, nekazaritza eta abeltzaintza izan dira. Hainbat errota zituen, eta horietatik, gaur egun, bosteko egituraren zati bat kontserbatzen da. Horietako zaharrena, Pozakoa, XIII. mendekoa da. Arrantza-jarduera egon zen, nahiz eta udalerriko ekonomiaren ardatz nagusia ez izan, beste baliabide-iturri bat baizik.</p> <p>Biztanleriak bilakaera iraunkorra izan du mendeetan zehar, XX. mendearen azken erdian hazi den arte. Ingurune hurbilak jasan zuen industrializazioak eta bizitegi-gune bihurtu izanak eragin zuten hori.</p>
Artxibo historia	<p>Berangoko elizateko dokumentazioa udal agiritegian gordeta egon da 1992an Bizkaiko Foru Artxibo Historikora eraman zuten arte. Batez ere 1940 baino lehenagoko dokumentazio historikoa lekualdatu zen, eta gainerako dokumentazioa udal agiritegian dago.</p> <p>Bizkaiko Foru Aldundiko Ondare Historikoaren Zerbitzuak dokumentazioa lekualdatu aurretik egindako txostenaren arabera, artxiboa udaletxeko azken solairuan zegoen. Dokumentazioa hainbat instalazio-unitatetan gordeta eta ordenatuta zegoen, Madrilgo sailkapen-taulako irizpideei jarraituz, baina ez zuen deskribapen-tresnarik.</p> <p>BFAOHn gordetako dokumentazio historikoaren artean, 1931 eta 1935 bitartean Udaleko idazkariak osatutako agiritegian dagoen dokumentazioaren inbentarioa dago.</p>
Sarrera modua	<p>BFAHn utzitako dokumentazioa 1992ko maiatzaren 28an sartu zen, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Berangoko Udalak urte horretako abenduaren 10ean sinatuko zuten lankidetzeta-hitzarmena betetzeko.</p>

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	<p>Berangoko elizateak eta Udalak 1758 eta 1940 bitartean sortutako dokumentazio historikoa.</p>
----------------------------	--

Irismena eta edukia	Gainera, hiru kaxa daude Udal Epaitegiko 136 dokumenturekin, 1889 eta 1945 arteko datekin.
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Beste hitzarmen bat sinatuz gero, sarrera berriak egon daitezke.
Erakundea	Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta. Koadroa BFAHn dauden udalerrri guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerrri horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea. Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, honela: <ul style="list-style-type: none"> – Gobernua: 17 dokumentu 1833 eta 1940 bitartekoak. – Idazkaritza: 637 dokumentu 1845 eta 1933 bitartekoak. – Ogasuna: 315 dokumentu 1758 eta 1940 bitartekoak.

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.
Deskribapen tresnak	Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daitezke: <ol style="list-style-type: none"> a. Sailkapen-koadroa. b. ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu. a. ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
---	-----------------------------------

Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basea ren bidez ere egiten da. Akta-liburuak, 1830 baino lehenagoko dokumentazioa, 1900 baino lehenagoko dokumentazioa (planoak barne), eta 1910 baino lehenagoko biztanleen erroldak digitalizatu dira.
Lotutako deskribapen unitatea	Berangoko Udalarekin zerikusia duten dokumentu-iturriak daude BFAHren atal guztietan, batez ere administrazio sailean eta sail judizialean. Udalak 1941etik gaur egun arte sortutako dokumentazioa udaletxean gordetzen da.
Argitalpenei buruzko oharra	Vargas Alonso, Francisco Manuel (1997). Berango eta Leioa: Azterlan historiko - artistikoa. Bizkaiko herrien monografiak. Bizkaiko Foru Aldundia. Bilbo.

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.
Arauk edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	20/01/2020